Inhoud

1.1. Omgaan met actualiteit en media 1
1.2. Identiteit en levensbeschouwing 3
1.3. Burgerschap 9

1.1. Omgaan met actualiteit en media

De wereld op je bord! Brandende kwesties, ontwijken of aanpakken? /
Demets, Jan. - Brussel: Koning Boudewijnstichting, 2008. - brochure (40 p.)
Doelgroep: 11-18 jaar, volwassenen
URL: http://tinyurl.com/bqqoaew
Vindplaats Antwerpen: or 3.3.3 were
Vindplaats Turnhout: T 05.01.105

Deze bundel reikt leraren instrumenten aan om vlot te kunnen inspelen op actualiteit en politiek met hun leerlingen. De bundel bestaat uit vier delen en bevat aanbevelingen i.v.m. gespreks- en discussietechnieken, politieke standpunten en deontologie, hoe werken met concrete cases in de klaspraktijk. In deel 1 heeft men het over het wat en waarom van heikele thema's en de rol van de leerkracht hierin. Deel 2 betreft vaardigheden van leerlingen én leraren: aandachtspunten voor een goedgesprek, een goede houding en stevige vaardigheden als proces- en groepsbegeleider. Deel 3 gaat over het beheren van gesprekken en discussies, met verschillende aandachtspunten, modellen, werkvormen,... In deel 4 worden suggesties aangereikt om met enkele inhoudelijke thema's aan de slag te gaan. Er zijn ook korte verwijzingen naar andere organisaties, websites of lectuur waar je terecht kunt voor meer info over de democratie en haar instellingen, burgerzin, participatie, de rol van de media, omgaan met agressie,...

Controversiële onderwerpen in de klas : informatief pakket rond het behandelen van heftige meningsverschillen in de klas (lager en secundair onderwijs) / van Puymbroeck, Maya ; Taelman, Wim. - Antwerpen : Vormen vzw. - 16 p.
Vindplaats Antwerpen: or 3.3.3 cont
URL: http://goo.gl/yhYH8i

In deze tijd van massamedia en elektronische communicatie worden kinderen en jongeren regelmatig blootgesteld aan de conflicten en controverses in de wereld. Het is niet altijd makkelijk om er met hen over te praten omdat men snel beland bij ethisch of maatschappelijk beladen thema's die zeer gevoelig liggen. Toch is het aangaan van deze discussies belangrijk, onder meer omdat het leerlingen voorbereid op actief en democratisch burgerschap met respect voor mensenrechten,

omdat ze hierdoor kritisch leren denken, omdat het hun interpersoonlijke vaardigheden aanscherpt en omdat controverses actueel zijn en nauw aansluiten bij hun leefwereld. Deze handleiding helpt leerkrachten en scholen bij het benaderen van controversiële onderwerpen. Ze biedt strategieën om moeilijke confrontaties om te zetten in een leerproces. Er zijn aanwijzingen voor het lager onderwijs en voor het secundair onderwijs.

BOMM. Bewust Omgaan Met Media / Karel de Grote Hogeschool, Toegepaste Jeugdcriminologie. - Antwerpen: Pax Christi Vlaanderen, 2008. - 24 p., bevat: handleiding voor de leerkracht, cd-rom. - ISBN: 978-90-77022-84-9: 7,00 EUR
Doelgroep: 11-16 jaar
Vindplaats Antwerpen: or 3.3.3 bomm
BOMM is een lespakket dat jongeren ertoe aanzet media kritischer te benaderen en te gebruiken. Aan de hand van drie werkvormen worden verschillende mediastijlen, de gevolgen van geweld in media, mediafenomenen en de invloed van media op de omgeving van jongeren besproken. Het pakket bevat een handleiding voor de leerkracht en een cd-rom met de werkvormen en het lesmateriaal.

Kinderen en oorlog in de sociale media / Pijpers, Remco. - [S.l.]: Mijn Kind Online, 2014. - 13 p.
URL: http://mediawijs.be/nieuws/brochure-kinderen-en-oorlog-de-media
Vindplaats Antwerpen: pa 8.1.1 kind

Ook kinderen en jongeren kunnen via sociale media geconfronteerd worden met expliciet geweld en rauwe oorlogsbeelden. In deze brochure leggen experts uit wat de blootstelling aan traumatische beelden bij kinderen en jongeren kan teweegbrengen. Dit is verschillend per leeftijd. Verder geven ze ouders advies over hoe hiermee om te gaan.

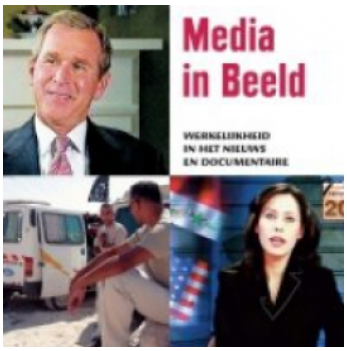

Media in beeld : werkelijkheid in het nieuws en documentaire / Idfa's docschool. - Amsterdam : Idfa, 2007. - dvd 215 min., handleiding 23 p.
Vindplaats Antwerpen: A 08.055
Vindplaats Turnhout: T 10.75

Hoe breng je de werkelijkheid in beeld? Aan de hand van de documentaires "Outfoxed", "Control Room" en "Ford Transit" wordt bekeken hoe tv-journalisten en documentairemakers bijdragen aan onze beeldvorming over de wereld waarin we leven. De handleiding gaat dieper in op elke documentaire en op het thema beeldvorming.

1.2. Identiteit en levensbeschouwing

BOUNCE young : Resilience Training Tool for Youngsters [manual, annexes] / Lepla, Karel. - Leuven: Arktos vzw, 2014. - handleiding (162 p.); bijlagen (veelv. gepag.)
Doelgroep: 13-18 jaar
URL: http://www.bounce-resilience-tools.eu/en
URL: http://arktos.be/#/nl/page/77/81
Vindplaats Antwerpen: or 3.3.8 boun

BOUNCE is een preventief programma dat werd ontwikkeld om gewelddadige radicalisering in een vroeg stadium te voorkomen. BOUNCE helpt de veerkracht van (kwetsbare) jongeren ten aanzien van radicale invloeden te versterken en maakt hun sociale omgeving bewust. In plaats van te vertrekken vanuit een probleem, vertrekt BOUNCE vanuit het positieve, vanuit de sterktes die al aanwezig zijn. Het BOUNCE-pakket bestaat uit drie (Engelstalige) tools, die onderling met elkaar verbonden zijn en elkaar aanvullen. BOUNCE young is een trainingstool om aan de slag te gaan met jongeren. In tien actieve groepstrainingen (van 1,5 à 2 uren) versterken de jongeren verschillende aspecten van hun veerkracht. Via een mix van actie en reflectie worden vaardigheden en competenties ingeoefend, versterkt en aan hun persoonlijke ervaringen gekoppeld. Een BOUNCE young-training wordt steeds gecombineerd met bewustmakingsacties voor ouders en eerstelijnswerkers: BOUNCE along. De tool BOUNCE along biedt tips, inzichten en praktische oefeningen voor volwassenen uit de sociale omgeving van jongeren. Tenslotte is er BOUNCE up, een train-de-trainer voor begeleiders en hulpverleners. Iedere tool kan ingezet worden binnen zowel onderwijs, jeugdwerk als welzijn. Je kunt alle tools downloaden. Arktos biedt open opleidingen train-de-trainer en ondersteuning om een train-de-trainer binnen je eigen gemeente/school/organisatie te organiseren.

Elkaar leren kennen = leren van elkaar : eigen identiteit en interculturele dialoog / Abram, Ido; Wesly, Jenny. - Utrecht: Forum, 2006. - 79 p. - ISBN: 90-6734-501-6: 27,49 EUR
Doelgroep: 9-18 jaar, volwassenen
Vindplaats Antwerpen: or 3.3.4 elka
Vindplaats Turnhout: T 07.01.171

Dit handboek beschrijft een praktische methode voor intercultureel leren, die in het onderwijs voor zowel leerlingen als voor docenten te gebruiken is. De methode in het boek is gebaseerd op het Arena-model. In de 'arena' van het leren en leven - die zowel strijdperk als podium kan zijn - komen twee beelden bij elkaar: hoe jij jezelf ziet (identiteit) en hoe anderen jou zien (imago). Die beelden kloppen niet altijd. En in elk geval zijn ze nooit helemaal hetzelfde. Dat verschil tussen identiteit en imago leidt vaak tot spanning en conflict, maar kan ook het spannende begin zijn van een dialoog. Door je open te stellen voor elkaars cultuur en belevingswereld, maak je het verschil tussen identiteit en imago kleiner: je leert elkaar (en jezelf) dus beter kennen.

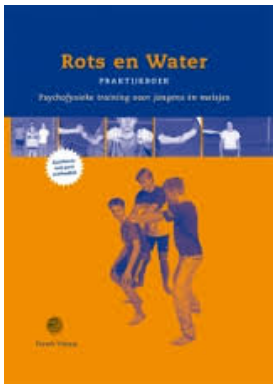

Rots en Water: een psychofysieke training voor jongens én meisjes: praktijkboek / Freerk, Ykema. - [S.l.]: Stichting Welzijns Publikaties (SWP), 2010. - 206 p.. - ISBN: 978-90-8850-088-6: 32,50 EUR
Doelgroep: 13-18 jaar
Vindplaats Antwerpen: or 3.3.8 rots

Steeds meer jonge mensen ondervinden problemen en achterstanden in hun sociaal-emotionele ontwikkeling. Het Rots en Waterprogramma helpt hen bewust te worden van eigen kracht en mogelijkheden en leert hen om met anderen samen te spelen, te werken en te leven in een snel veranderende, multiculturele samenleving. Het programma kenmerkt zich door een psychofysieke didactiek. Dit betekent dat 'doen - denken (reflectievermogen) - verwoorden' worden samengebracht. Het programma werd aanvankelijk ontwikkeld voor jongens, maar jarenlange ervaring heeft aangetoond dat het ook voor meisjes zeer effectief is. De oefeningen en de beschreven processen in dit praktijkboek zijn daarom ook, met een lichte aanpassing en verlegging van doelstellingen, voor iedereen geschikt. Verder is gebleken dat het Rots en Waterprogramma uitstekende resultaten scoort in het werken met kinderen met autismespectrumstoornissen. Ze hebben nadien meer zelfvertrouwen, lichaamsbewustzijn en inzicht in sociale relaties. Ze ontwikkelen betere copingstrategieën in geval van conflicten, zijn minder angstig en minder agressief. Het laatste hoofdstuk geeft beknopt adviezen en richtlijnen hoe het programma aan de ontwikkelingsopgaven van deze kinderen kan worden aangepast. Naast dit praktijkboek verscheen een basisboek waarin alle informatie te vinden is over de pedagogisch-didactische achtergronden van het programma.

Spiegeltje, spiegeltje aan de wand... : methodieken voor jongeren rond beeldvorming en identiteit / Miri, Amal; Arikoglu, Fatma; Spaas, Nele. - Brussel: Ella vzw, 2012. - methodiekenbundel (39 p.) met dvd (50 min.): 10,00 EUR
Doelgroep: 13-18 jaar
Vindplaats Antwerpen: or 3.3.8 spie

Deze methodiekenmap reikt jongerenwerkers, leerkrachten en begeleiders die werken met jongeren van diverse etnische origines concrete tools aan voor de ondersteuning van deze jongeren in hun zoektocht naar een meer evenwichtige identiteit(svorming) en een betere beeldvorming. Het eerste deel wil vooral informeren over de complexiteit van identiteitsontwikkeling, sensibiliseren om deze te erkennen en er op een nuchtere en positieve manier mee om te gaan. De map biedt een aantal verhelderende inzichten m.b.t. het thema identiteitsconstructie waarbij etniciteit betrokken wordt in het ontwikkelen van een persoonlijke identiteit. De bundel is doorspekt met uitspraken, quotes en getuigenissen van jongeren. Ze kunnen dienst doen als discussiemateriaal in de klas of groep. Het tweede gedeelte bevat enkele kant-en-klare methodieken om bij groepen jongeren in te zetten, zoals bijvoorbeeld het Pettenspel of het Kruispuntspel of het theaterstuk 'De gemeenschappelijke ruimte' bekijken en bespreken (hiervan werd de opname op dvd achterin de map toegevoegd).

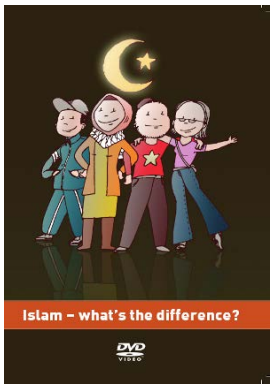

Islam : what's the difference? / Salaheddine. - Antwerpen: Motief, 2011. - dvd, handleiding (23 p.): 15,00 EUR
Doelgroep: 13-18 jaar
URL: http://youtu.be/xD5zLwf_vgY
Vindplaats Antwerpen: or 3.3.8 isla

Op de dvd 'Islam: what's the difference?' komen moslimjongeren aan het woord over thema's als identiteit, relaties en burgerschap. Voelen deze jongeren zich thuis in onze samenleving? Hoe ziet hun ideale partner eruit? Wat betekent moslim zijn voor hen? Hoe kijken zij naar de toekomst? Daarnaast reflecteren ook een aantal academici en jongerenwerkers over de uitspraken van de geïnterviewde jongeren. De interviews werden afgenomen door de Nederlandse comedian Salahedinne. De bijhorende handleiding geeft tips over het voeren van een constructief gesprek en stelt een aantal mogelijke werkvormen voor.

Volg ik mijn hart of ...? / van der Rijt, Elle. - Utrecht: SMN, 2008. - dvd, 13 min.: 0,00 EUR
Doelgroep: 15-18 jaar
URL: http://youtu.be/kpbRQgmyCtg
Vindplaats Antwerpen: or 3.3.7 volg

De kortfilm "Volg ik mijn hart of ..?" is in samenwerking met jongeren gemaakt om extremisme en radicalisering en de kloof tussen jongeren bespreekbaar te maken. Hij wil jongeren bewust maken en kritisch doen nadenken over eigen opvattingen. Scholen en jeugdwerk kunnen deze film gebruiken om met jongeren te praten over vooroordelen, rechts-extremisme en moslimradicalisering. Centraal in de film staat de relatie tussen het christelijke meisje Jessica en Jamal, een moslimjongen. Dit geeft spanningen tussen allochtone en autochtone groepen en tussen jongeren en hun ouders. Onderwerpen die aan bod komen zijn onder meer vooroordelen, rechts-extremisme, moslimradicalisering en polarisatie.

Laat je niet gek maken! / Offerhaus, Caroline; van Steenis, Alle; Windrich, Mirjam. - Amersfoort: Kwintessens, 2008. – lesbrief, handleiding
Doelgroep: 10-14 jaar
Vindplaats Antwerpen: or 3.2.3 laat

Met deze lesbrief kunnen scholen de onderwerpen vrijheid van meningsuiting, communicatie, emotie, godsdienst en politiek aan de orde stellen. De lesbrief biedt mogelijkheden om met de leerlingen aandacht te besteden aan: het tegengaan van polarisatie; politieke en religieuze radicalisering; het belang van contact en gesprek; hoe om te gaan met woede en frustratie. Bij de lesbrief hoort een handleiding voor leraren. Hierin staan suggesties en tips hoe het materiaal in de les verwerkt kan worden. De lesbrief is bedoeld voor leerlingen van 10 tot 14 jaar.

COMSOVA? Werkvormen rond communicatieve en sociale vaardigheden voor het deeltijds onderwijs / Leefsleutels vzw. - Mechelen: Leefsleutels vzw, 2007. - 159 p.: 24,95 EUR
Doelgroep: 15-18 jaar
Vindplaats Antwerpen: or 3.3.8 coms
Vindplaats Turnhout: T 07.01.267

De bestaande didactische pakketten voor het onderwijs voldoen vaak niet voor het deeltijds onderwijs (te verbaal, te moeilijk, niet aangepast aan de leefstijl van de leerlingen, enz.). Vandaar het ontwikkelen van de map 'Comsova?', een bundeling van werkvormen om aan communicatieve en sociale vaardigheden te werken. Deze werkvormen hebben betrekking op kennismaking, afspraken, regels en inspraak, communicatie, creatieve activiteiten, samenwerkingsopdrachten, zelf- en groepsinzicht.

We hadden toch een afspraak... : aanpak, werkvormen en achtergrondinformatie om waarden en normen met jongeren bespreekbaar te maken / Antheunisse, Jaap; Borghuis, Janet. - Rotterdam: PJ Partners, 2004. - veelv. gepag. - ISBN: 90-71381-40-4: 13,87 EUR
Doelgroep: 15-18 jaar
Vindplaats Antwerpen: or 3.3.3 weha

Het methodiekboek bestaat uit 7 modules die afhankelijke van de interesse, behoefte en basiskennis van de werker gebruikt kunnen worden. Er zijn modules die ingaan op de werker, diens rol en het omgaan met de waarden en normen van de werker zelf. Er is een aantal modules waarin dieper wordt ingegaan op argumenteren en het maken van keuzes, het socialisatieproces en de ontwikkeling van het moreel redeneren. Daarbij krijgen de verschillende ontwikkelingsfases waarin jongeren zich bevinden speciale aandacht. Een aparte module is gewijd aan de manier waarop je met jongeren een morele discussie op gang krijgt en het ontwerpen van morele dilemma's die daarbij ingezet kunnen worden. Naast de discussie worden er in het methodiekboek tal van andere werkvormen beschreven variërend van een argumenten- of stellingenspel tot een probleembrievenforum, videoclip, collage en tentoonstelling. Verder worden er passende video's en theatervoorstellingen beschreven. Alle werkvormen worden op een zodanige manier aangereikt dat ze direct bruikbaar zijn.

SOS Conflict! Concrete werkvormen voor geweldloos opvoeden en begeleiden / Van Bladel, Corry Laura. - Sint-Niklaas: Abimo Uitgeverij, 2009. - 155 p., cd-rom. - ISBN: 978-90-5932-492-3: 29,50 EUR
Doelgroep: 9-16 jaar
Vindplaats Antwerpen: or 3.2.7 sosc
Vindplaats Turnhout: T 05.01.77

Dit boek begint met een bondige en duidelijke voorstelling van de theorie van Pat Patfoort en Marshall Rosenberg, geïllustreerd met voorbeelden uit de praktijk en het leven. Hun geweldloze gedachtegoed geeft inzichten op het ontstaan van geweld, conflicten en misverstanden in communicatie en biedt concrete handvatten om op een constructieve manier met elkaars verschillen om te gaan. Na het theoretisch gedeelte volgt een pakket met allerlei activiteiten en werkvormen om het geweldloze gedachtegoed door te geven aan kinderen en jongeren. Het pakket is samengesteld voor gebruik in groepen (in klasverband, bij clubs, verenigingen, leefgroepen...). Op de cd-rom staat allerlei kant-en-klaar

materiaal, zoals spelletjes, invulbladen en fotomateriaal. Het is in de eerste plaats gericht op de leeftijdscategorie 10 tot 15 jaar, maar kan evengoed inspirerend werken bij zowel jongere als oudere kinderen.

Van diversiteit tot identiteit : een gloednieuw en interactief lespakket voor het secundair onderwijs / diversiteitsdienst Brugge; meldpunt discriminatie Brugge ; Toemeka vzw. - Brugge : Diversiteitsdienst, 2014. - handleiding (68p.), werkmateriaal, dvd met bestanden
Doelgroep: 13-18 jaar
Vindplaats Antwerpen: or 3.3.4 dive

Hoe kan je er als leerkracht toe bijdragen dat angst voor het onbekende niet verandert in onverdraagzaamheid, of zelfs haat en agressie? Hoe leer je je leerlingen omgaan met verschillen? Met de interactieve methodieken in dit pakket ga je de dialoog aan met je leerlingen over diversiteit, etnisch-culturele diversiteit en diversiteit in seksuele identiteit en geef je hen meer info. Bij elke module krijg je doelen, interactief materiaal (filmpjes, mind maps, kruiswoordraadsels), informatie over de uitwerking, timing en boekentips. Deze map bevat de uitgeprinte handleiding met werkmateriaal en een dvd met de videobestanden. Je kan een gratis interactief pakket op usb-stick aanvragen bij de Diversiteitsdienst van Brugge.

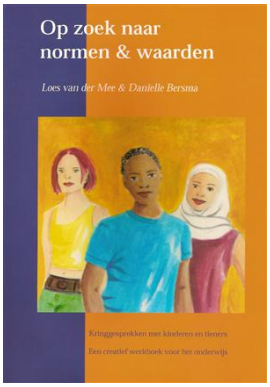

Op zoek naar normen en waarden : kringgesprekken voor kinderen en tieners / van der Mee, Loes; Bersma, Danielle. - ISBN 90-76771-58-8 - Katwijk : Panta Rhei, 2004. - 95 p.: 10,63 EUR
Doelgroep: 6-16 jaar
Vindplaats Antwerpen: or 3.2.3 opzo ; or 3.3.3 opzo
Vindplaats Turnhout: T 07.01.186

Dit boek biedt een praktische handreiking om op een speelse en integere wijze met kinderen en jongeren het gebied van normen en waarden te verkennen. De multiculturele samenstelling van groepen vraagt om een verkenning van normen en waarden vanuit diverse culturen. In dit boek staan bezinningen op verliefdheid, pesten, jaloezie, schuld, de tien geboden, de zeven werken van barmhartigheid, de vijf zuilen van de islam, de yogaleefregels in het hindoeïsme en de rechten van het kind.

Wegen Naar Wijsheid. Deel 1 / Vink, Ton. - ISBN13 978-90-5573-757-4 - Budel : Damon, 2007. - leerboek, werkboek, docentenmap, cd-rom - (Mens en Maatschappij;vol.)
Doelgroep: 13-18 jaar
Vindplaats Antwerpen: A 02.02.077
Vindplaats Turnhout: T 02.01.165

Wegen Naar Wijsheid (WNW) is een methode die de leerling intellectueel uitdaagt en prikkelt tot zelfstandig denken en

verantwoord handelen. De methode is met name bruikbaar binnen het secundair onderwijs. Er is uitdrukkelijk aandacht voor burgerschap en sociale integratie. Hoofdstukken: Levensbeschouwing en filosofie; Wie ben ik?; Jodendom, christendom en islam: kennismaking; Jodendom, christendom en islam, verdieping; Levensbeschouwelijk communiceren; Omgaan met elkaar.

Methodiekendoos Jongeren Islam Gender / Azabar, Samira; Heens, Rosalie; Vandeperre, Elke; Aznag, Khadija. - Motief vzw: Antwerpen, 2010.: 60,00 EUR
Doelgroep: 15-18 jaar
Vindplaats Antwerpen: or 3.3.11 jong

De methodiekendoos bevat acht methodieken om met kleine groepjes moslimjongeren te werken rond hun zoektocht naar een islamitische identiteit. Deze zoektocht is een complex proces waarbij veel factoren een rol spelen. Zo is er de relatie met andere moslims, met leeftijdsgenoten en met familie, maar ook de negatieve beeldvorming over de islam. Verder zijn er discussies over wat een goede moslim is, het afbakenen van een eigen groep, het zoeken naar rolmodellen en betekenisvolle figuren uit de geschiedenis van de islam. Hoewel al deze factoren onderling met elkaar verbonden zijn, neemt elke methodiek één factor als invalshoek. Daarbij heeft Motief ervoor gekozen om bij elke methodiek specifiek aandacht te schenken aan de factor 'gender'. Talrijke onderzoeken wijzen immers uit dat de religieuze identiteit in belangrijke mate de beeldvorming over man/vrouw beïnvloedt. Elke methodiek bestaat uit een handleiding en werkmateriaal (kaartjes, werkbladen, affiches). De methodieken zijn geschikt voor moslimjongeren vanaf 14 jaar.

Moslim zijn vandaag / Choua, Saddie. - Brussel : MANAvzw, 2011. - DVD (40 min.) met boekje; educatieve brochure (22 p.)
Doelgroep: 17-18 jaar, volwassenen
Vindplaats Antwerpen: ge 08.2 mosl

'Moslim zijn vandaag' is een documentaire waarin de interne diversiteit van de islam alle aandacht krijgt. Verschillende mensen getuigen over hoe zij hun geloof beleven. De Turkse Recebiye en haar man Ziya, migranten die zich vele jaren geleden in het landelijke Neerpelt vestigden. Malika die leeft en werkt in een multiculturele stad als Brussel. Abdelhay, een geslaagde zakenman in een groot telecom-bedrijf. Jonge studenten van de KULeuven die elk op hun manier met hun geloof omgaan. Hannatou uit Niger die trouwde met een Vlaming. Ilber die drie oorlogen meemaakte in zijn thuisregio en uiteindelijk in Gent terecht kwam waar hij psychologie studeert en er imam werd van de Bosnische moskee. Ze maken allen deel uit van de mozaïek van de Belgische islam. Het begeleidende boekje geeft meer uitleg over de beginselen van de islam, de aanwezigheid van moslims in Vlaanderen en enkele knelpunten in het maatschappelijke debat. De educatieve brochure biedt leerkrachten en vormingswerkers eenvoudige educatieve werkvormen om met de DVD aan de slag te gaan.

Religie in beeld / de Heer, Margreet. - ISBN13 978-90-211-4289-0 ; ISBN13 978-90-317-3171-8 - Averbode : Meinema, 2011. - 115 p., ill.
Vindplaats Antwerpen: A 02.02.088

Stripmaakster Margreet de Heer brengt vanuit haar achtergrond als domineesdochter en theologe de vijf grote wereldreligies en de eigentijdse spiritualiteit in beeld en onderzoekt waarom religie toch een gevoelig onderwerp is. Dit kleurrijke stripboek is voor gelovigen en ongelovigen en alles wat daartussenin zit. Het biedt vanuit verschillende perspectieven een frisse kijk op wat religie inhoudt, wat de achtergronden zijn van de vijf wereldreligies en hoe geloof een factor is die ons zou moeten verbinden, in plaats van uit elkaar drijven.

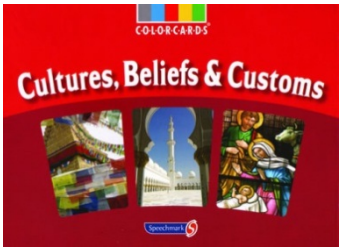

Cultures, beliefs & customs : colorcards / Speechmark - ISBN13 978-0-86388-804-5 Milton Keynes : Speechmark, 2011. - handleiding (23p.), cd-rom, 36 fotokaarten (148 x 210mm = A5-formaat)
Vindplaats Antwerpen: A 02.02.085

Op deze fotokaarten worden culturen, religies en gewoonten voorgesteld. De 36 foto's zijn ingedeeld in groepen: ceremonies, religieuze plaatsen en gebouwen, heilige schriften/iconen/symbolen, tradities - eten/licht/elementen. Zo zijn er onder meer foto's van een moskee, de Torah, in de Ganges badende hindoe-pelgrims, een shinto-ceremonie ... De Engelstalige handleiding geeft uitleg bij elke foto. De bijgaande cd-rom bevat pdf-documenten met werkbladen.

1.3. Burgerschap

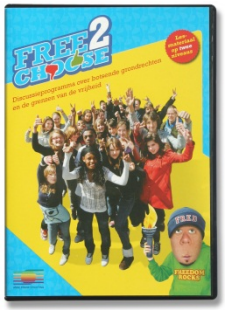

Free2choose / Anne Frank Stichting. - Amsterdam: Anne Frank Stichting, 2008. - dvd, docentenhandleiding, werkbladen
Doelgroep: 13-16 jaar
URL: http://goo.gl/A1Iw5a
Vindplaats Antwerpen: A 06.01.050
Vindplaats Turnhout: T 06.01.63

"Wat vind jij? Mag een politieagent een tulband dragen? En vind je het terecht dat neonazi's mogen demonstreren?" Deze en andere vragen komen aan bod in het lespakket Free2choose. Aan de hand van filmclips maken de leerlingen kennis met grondrechten en wat die voor hen betekenen. Door met elkaar te discussiëren over dilemma's, verkennen leerlingen zelf de grenzen van de vrijheid. De 4 thema's zijn: vrijheid van demonstratie; het recht op privacy; vrijheid van meningsuiting; vrijheid van godsdienst.

Grensgevallen : waar sta jij? / Anne Frank Stichting. - Amsterdam : Anne Frank Stichting, 2002. - DVD, cd-rom, docentenhandleiding, kopieerbladen.
Vindplaats Antwerpen: or 3.3.14 gren
Vindplaats Turnhout: T 06.01.51

Dit materiaal is geschikt voor een discussieles van 90 minuten in de klassen 3, 4 en 5 van het voortgezet onderwijs en bruikbaar op alle niveaus. Het gaat hier om twee grondrechten: de vrijheid van meningsuiting en het recht op bescherming tegen discriminatie. Op de DVD staan zeven filmpjes over concrete situaties waarin deze grondrechten met elkaar in botsing komen. Na een korte voorbereiding aan de hand van bronnenmateriaal debatteren de leerlingen over de vraag welk grondrecht in dit concrete geval voorrang verdient. Het programma kan worden gebruikt in lessen maatschappijleer, Nederlands, geschiedenis, CKV .

De democratiefabriek : over identiteit, diversiteit en democratisch burgerschap / BELvue. - Brussel: Belvue, 2013. - 115 p.
Doelgroep: 13-18 jaar
URL: http://www.fabriquedelademocratie.belvue.be/nl
Vindplaats Antwerpen: or 3.3.4 demo

Deze handleiding hoort bij de interactieve tentoonstelling "de democratiefabriek" waarin jongeren rond identiteit, diversiteit en vooroordelen werken en nadenken over actief burgerschap en democratie. De methodieken in de handleiding zijn bedoeld als voorbereiding voor en naverwerking na een bezoek aan de tentoonstelling maar kunnen ook apart in de klas gebruikt worden. Met verschillende activiteiten leren jongeren zich bewust worden van hun eigen vooroordelen en discriminatie, beeldvorming, wat identiteit betekent, en hoe in het verlengde hiervan een democratie eruit ziet. De methodieken nodigen de jongeren uit na te denken, hun eigen mening te verkondigen en te discussiëren.

Ik, hun & wij : training kritisch burgerschap voor mbo-jongeren / docentenhandleiding / van Middelkoop, Corine; Peper, Marco. - Utrecht: FORUM, 2013. - 56 p.. - ISBN: 978-90-5714-187-4: 0,00 EUR
Doelgroep: 15-18 jaar, volwassenen
Vindplaats Antwerpen: or 3.3.8 ik,h

Deze handleiding geeft handvatten om een training Burgerschap te geven aan leerlingen in de derde graad van het (technisch en beroepsgericht) secundair onderwijs. Jongeren leren op een voor hen aansprekende en interactieve wijze na te denken over hun rol als actieve en kritische burgers in relatie tot anderen en de samenleving. De handleiding bevat uitleg over het begrip kritisch burgerschap en biedt een duidelijke uiteenzetting van de doelstelling en opzet van de training. Het programma bestaat uit verschillende onderdelen die apart kunnen behandeld worden en waarbij steeds expliciet de link wordt gelegd met kritisch burgerschap. De programmaonderdelen van 'Ik, hun & zij' zijn: goed of fout, debat, omgaan met conflicten, held of loser, oordeel of vooroordeel, burgerschap in beeld, de betrokken burger, gouden regels.

Is God a dj? Cultuur en religie: scholierenparlement / Globelink. - Antwerpen: Globelink, 2007. - dossier 124 p.. - (Scholierenparlement)
Doelgroep: 15-18 jaar
Vindplaats Antwerpen: A 02.02.068
Vindplaats Turnhout: T 02.01.127

In dit dossier dat achtergrond vormt voor de debatten van het scholierenparlement worden de 3 thema's van de 3 zittingen uitgediept. De deelnemers vertegenwoordigen 10 verschillende godsdiensten en vanuit de betrachting verdraagzaamheid na te streven wordt er een dialoog ingericht over die verschillende wereldbeelden. Er wordt gedebatteerd over "religie versus media", "religie versus wetenschap", en tenslotte "religie versus maatschappij". Welke autoriteit dichten de verschillende godsdiensten toe aan de machtige media, de wetenschap en de staat en kan er een consensus bereikt worden?

Vooroordelenkoffer / Visser, Geu ; Tuinier, Jan Durk. - ISBN13 978-90-75104-21-9 - vernieuwde editie 2011 - Utrecht : Stichting Vredeseducatie, 2011. - handleiding 42 p. met 2 rode en 2 blauwe transparanten, instructieblad tafeltentoonstelling, 50 displays
Doelgroep: 10-16 jaar
Vindplaats Antwerpen: or 3.2.4 voor
Vindplaats Turnhout: T 07.01.78

De Vooroordelenkoffer is een interactieve tafeltentoonstelling om vooroordelen te onderzoeken en te ontmaskeren. Het project is in de eerste plaats bedoeld voor kinderen en jongeren van 10-14 jaar in het jeugd- en jongerenwerk en in het onderwijs, maar is ook geschikt voor trainingen en cursussen aan (jong)volwassenen. De Vooroordelenkoffer bevat 50 kleurrijke kartonnen displays waarop 12 thema's zijn verwerkt. De deelnemers krijgen per 2 een ticket om een bepaalde route te volgen. Onderweg wordt naar hun mening gevraagd, en moeten ze opdrachten uitvoeren en keuzes maken. Zo krijgen ze gaandeweg een inzicht in vooroordelen, het zondebok-mechanisme en de achtergronden van discriminatie. Deze editie is een remake van de editie 1997. Opmaak, illustraties en foto's werden vernieuwd en er zijn nieuwe werkvormen over (school)regels, plagen en pesten en democratie.

Dialogeren is typisch Vlaams : een KMS-vormingspakket voor een open dialoog over vooroordelen in onze gekleurde samenleving / Croon, Reinhart ; Andino, Walter. - Brussel : Kerkwerk Multicultureel Samenleven, 2011. - handleiding (6 p.); 2x12 cartoons (A4-formaat); cd-rom met diavoorstelling van de cartoons; achtergrondinformatie (4 p.)
Vindplaats Antwerpen: or 3.3.4 dial
Vindplaats Turnhout: T 07.01.335

Dialogeren is typisch Vlaams wil bijdragen aan het vormen van een eigen mening over de interculturele en interlevensbeschouwelijke samenleving. Het vormingspakket reikt een werkmethode aan om met groepen van 8 tot 16 deelnemers vanaf 16 jaar te dialogeren over hun persoonlijk beeld over mensen met een migratiegeschiedenis of met een andere culturele of levensbeschouwelijke achtergrond en te reflecteren op thema's als racisme/discriminatie, beeldvorming en vooroordelen, zonder te beleren

of te moraliseren. De twaalf cartoons zijn de humoristische rode draad om de tongen los te maken en de meningen te vormen. De werkvorm is geschikt voor jeugd- en volwassenenwerk, de leden van een team in de welzijnssector, organisaties die met een diversiteitbeleid willen starten, leden van een cultuur- of seniorenraad, enz. ...

Samen lachen = Samen leven / Stuyvaert, Jef ; Lesage, Gunther. - Agora ; VOEM vzw ; Jong vzw ; Klasse ; Steunpunt Jeugd. - Gent : Conception, 2007. - dvd 35 min., brochure 25 p.
Vindplaats Antwerpen: or 3.3.4 same; pa 8.10 same
Vindplaats Turnhout: T 07.01.179; T 07.01.179a

"Samen lachen=samen leven" staat boordevol sketches waarin de diversiteit binnen onze samenleving op humoristische manier gebracht wordt. Humor is immers de beste manier om "heikele" onderwerpen op een aanvaardbare en verteerbare manier over te brengen. De filmpjes zijn het resultaat van workshops en brainstormsessies: de begeleidende brochure zet je op weg om zelf humoristische scenario's met een groep jongeren te schrijven. De dvd is een goede stimulans om humor, beeldvorming en vooroordelen bespreekbaar te maken in de klas.